

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Teie: 28.05.2025 nr MKM/25-0599/-1K

Meie: 11.06.2025 nr 1-7/179-2

**Majandus- ja kommunikatsiooniministri 1.
juuni 2005. a määruse nr 63
„Lõhkematerjalitehasele esitatavad nõuded“
muutmine**

Siseministeerium vaatas majandus- ja kommunikatsiooniministri 1. juuni 2005. a määruse nr 63 „Lõhkematerjalitehasele esitatavad nõuded“ muudatuse valguses kogu määrust terviklikumalt. See tähendab, et ei keskendutud vaid eelnõus ja seletuskirjas välja toodud asjaoludele põhjusel, et see määrus on sisuliselt muutmata kujul kehtinud aastast 2005, kuid 20 aastaga on ohutusvaldkonnas olnud palju muutusi, mida tuleks kajastada ka kõnealuses määruses.

Kuna kooskõlastusaeg on nii mahuka määruse läbi töötamiseks liiga lühike, ei ole suur osa muudatusettepanekutest sisulised, vaid pigem tehnilised ning tingitud määruse eelnõu ajakohastamise vajadusest, sh üleliigsete sõnade eemaldamisest. Märgime, et Siseministeerium on nõus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga muudatusi arutama, kuid vajab sisuliste ettepanekute esitamiseks rohkem aega, et oleks võimalik konsulteerida seotud osapooltega ning koostöös välja pakkuda ajakohased ettepanekud, mis arvestaksid kaasaegseid tehnilisi lahendusi.

Palume majandus- ja kommunikatsiooniministri 1. juuni 2005.a määruse nr 63 „Lõhkematerjalitehasele esitatavad nõuded“ muutmisel arvestada järgmiste ettepanekutega:

1. § 4 lõikes 10 asendada tekstiosa „Tehnilise Järelevalve Amet“ tekstiosaga „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet“.
2. Määruse § 5 lg 1 asendada sõna „autoveoks“ sõnaga „veoks“ – laseb käsitleda läbipääsuteedele esitatavaid nõudeid pisut laiemalt ja läheb kokku ka sama paragrahvi lg-ga 4 ja 5.
3. § 7 lõikes 3 asendada sõna „ülevoolupiirelitega“ sõnaga „ülevoolupiirajatega“.
4. § 9 osas palume konsulteerida Kliimaministeeriumi/ Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametiga ning peale konsulteerimist võimaluse korral viidatud paragrahv asendada üldise viitega standarditele.
5. § 18 lõikest 2 kustutada sõna „järsku“.
6. § 20 lõikes 5 asendada sõna „reglemendis“ sõnadega „tootja poolt“.

7. § 22 lõikest 5 kustutada sõna „ka“.

8. Kehtiv liiklusseadus ei sätesta termineid „liiklusmagistraal“ ja „liiklustee“. Käesolevas määruses §-s 4 kasutatakse terminit „liiklusmagistraal“ ja § 22 lõikes 6 terminit „liiklustee“. Teeme ettepaneku kasutada määruses läbivalt ühte terminit, arvestades kehtivad seadusandlust ja vastavaid standardeid.

9. § 24 lõikes 2 asendada sõna „eeskirjas“ sõnaga „määruses“.

10. § 25 muuta ja sõnastada järgmiselt:

§ 25. Tulekahju avastamine ja sellest teavitamine

(1) Lõhkematerjalitehase ehitisele (hoone ja rajatis) peab olema paigaldatud tulekahju avastamise ja teavitamise süsteem.

(2) Tulekahju avastamise ja teavitamise süsteem paigaldatakse tuleohutusnõuete kohaselt.

(3) Tulekahju avastamise ja teavitamise süsteem peab olema paigaldatud selliselt, et oleks tagatud nende funktsioneerimine plahvatuse või tulekahju korral.

Põhjendus: kehtivas määruses on kasutusel aegunud mõisted ja tegevused, mida enam tuleohutusalasest terminoloogias ei leia (nt häirekellad, relsitükid või tühjad metallhülssid, mille abil on võimalik häiret anda). Samuti ei saa kohaldada nõuet „Tuletõrjevahendeid peab olema piisaval hulgal nii hoonetes kui ka väljas ning nende arv või paigutus peab olema kooskõlastatud kohaliku tuletõrje- ja päästeasutusega“ põhjusel, et tuleohutuse seaduse (edaspidi TuOS) kohaselt on täpne termin tuleohutuspäigaldis. Lisaks ei ole enam tuletõrje- ja päästeasutusi vaid on regionaalsed päästkeskused. Seetõttu on asjakohasem sõnastada terve paragrahv lähtuvalt tulekahju avastamise ja sellest teavitamise kaudu ning kasutades kehtivat tuleohutusala terminoloogiat ja nõudeid. Samuti ei ole vaja tuleohutuspäigaldise olemasolu kooskõlastada Päästeametiga, sest kui juhitudakse erinõuetest, vastab konkreetne tuleohutuspäigaldis nõuetele.

11. § 26 muuta ja sõnastada järgmiselt:

§ 26. Tuletõrje veevarustus

(1) Tuletõrje veevarustus (hoones sees ja veevõtukohad ettevõtte territooriumil) tuleb projekteerida ja rajada erinormide alusel.

(2) Lõhkematerjali valmistamise hoonesse, kus paikneb granuleeritud, pulbriline või vesilahuses ammooniumnitraat või metallipulber, hoonesisest tuletõrje voolikusüsteemi ei ehitata, kuna nende kustutamine veega ei ole lubatud. (see punkt vajab eriala inimestega täpsustamist, võib vaja olla määratlada lisa aineid või tuua sisse nt lisana konkreetseid ainenimed).

Põhjendus: Tuletõrje veevõtukoha nõuded on esitatud siseministri määruses nr 10 „Veevõtukoha rajamise, katsetamise, kasutamise, korrashoiu, tähistamise ja teabevahetuse nõuded, tingimused ning kord“ ja need on juhendumiseks ka lõhkematerjali tehase puhul. Samuti on nõuded hoonesisesele tulekustutussüsteemile sätestatud siseministri määruses nr 44 „Nõuded tulekustutitele ja voolikusüsteemidele ning nende valikule, päigaldamisele, tähistamisele ja korrashoiule“. Lisaks saab selliste tuleohutuspäigaldiste puhul lähtuda valdkondlikest standardlahendustest.

Lõhkeaine kustutamise osas tuleks määruse koostajal täpsustada, kas ja millega loetletud aineid saab kustutada ja esitada võimalusel erisus, sest kustutussüsteemid kasutavad peale vee ka muid aineid nagu gaas, vaht, pulber, hapniku vähendamine jm.

12. § 27 lõike 9 esimeses lauses asendada tekstiosa „võimsusega imevтуulutuseadmega“ sõnaga „ventilatsiooniga“.

13. § 27 lõikest 10 kustutada tekstiosa „nad peavad“.

14. § 27 lõikes 12 asendada sõna „normatiividele“ sõnaga „standarditele“.

15. § 28 lõike 4 esimesest lausest kustutada sõna „ja“.

16. § 29 muuta ja sõnastada järgmiselt:

§ 29. Piksekaitse

(1) Lõhkematerjalitehase ehitised, samuti alalised või ajutised lõhkematerjali hoiukohad, kus on üle 50 kg lõhkeainet, peavad olema kaitstud välgu otsetabamuse, samuti välgu elektrostaatilise ja elektromagnetilise induktiooni eest.

(2) Piksekaitse tuleb projekteerida, paigaldada ja hooldada erinormide alusel.

(3) Tehase piksekaitseseadmeid peab enne tehase käikuandmist, pärast olulist ümberehitust, välgu sisselööki, samuti perioodiliselt üks kord aastas laskma kontrollida pädeval sõltumatul spetsialistil vastavalt tunnustatud piksekaitse kontrollimetoodikale. Kontrolli tulemuste kohta tuleb koostada kontrollakt, mida tuleb säilitada kuni järgmise kontrollini.

Põhjendus: muudetud sõnastus viitab asjakohastele juhiste, mis tuleb aluseks võtta piksekaitse projekteerimisel. Piksekaitse nõuded on esitatud siseministri määruses nr 17 „Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“ ja asjakohases standardis. Viidatud standardis on kirjas ka hooldusnõuded, mistõttu on lisatud lõikesse 2 ka „hooldada“.

17. § 30 lõikest 1 kustutada tekstiosa „sõtkumis- või“.

18. § 30 lõike 3 teises lauses asendada tekstiosa „vastavas nõorraamatus“ tekstiosaga „digitaalselt või paber kandjal“.

19. § 31 lõikes 1 asendada tekstiosa „imevaid tuulutusseadmeid märgtolmupüüduritega“ tekstiosaga „vastavaid ventilatsiooniseadmeid“.

20. § 33 lõikest 2 kustutada tekstiosa „, sõtkumine,“.

21. Lisaks palume määruse koostajatel hinnata, kas §-s 35 sätestatud avariilikvideerimise plaani koostamise nõue on jätkuvalt asjakohane või praeguses õigusruumis dubleeriv, arvestades, et sel ajal kui nõue kehtestati, ei olnud muid ohu korral tegutsemise plaani nõudeid kehtestatud. Lõhkematerjalitehas, kus hoitakse üle 500 kg lõhkematerjale, klassifitseerub KemS-i kohaselt suurõnnetuse ohuga ettevõtteks. Lähtuvalt KemS-ist tuleb koostada hädaolukorra lahendamise plaan, mis kooskõlastatakse Päästeametiga. Kui ehitise puhul on tegemist tuleohutusaruande esitamise kohuslasega, tuleb täiendavalt TuOSi kohaselt koostada tulekahju korral tegutsemise plaan, sh korraldada õppuseid. Tule- ja kemikaaliohutuse kontrolli käigus neid dokumente ja tegevusi kontrollitakse. Palume selle valguses analüüsida, kas nõue, koostada eraldi avariilikvideerimise plaan, on jätkuvalt asjakohane või saab selles osas vähendada ettevõtte bürokraatiat. Lisaks juhime tähelepanu, et ehkki see nõue on kehtinud pea 20 aastat, ei ole Päästeametile ühtegi selliste avariiplaani kooskõlastamiseks esitatud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister

Mari Tikan 6125142
mari.tikan@siseministeerium.ee